

„A mai mocsárláz lézengő ritterei ne lopják meg a tragédiámat...”

kéri Szabó Dezső, aki még mindig nyitva tartja a kivándorlás ajtaját

Budapest, július hó. Szabó Dezsőre már régen kimondták a halálos ítéletet és a sors még annyit sem juttat neki, hogy legalább a mindennapi nélkülözések ellen biztosítva legyen. Most is szokott helyén, Budán, a »Philadelphia« kávéházban ül törzsasztalánál. Korántsincs valami rózsás színben ez a robusztus író, a nézése, mintha homályos lenne.

— Beteg voltam. — mondja, — s magam is érzem, hogy rosszul nézek ki. Fejfájás gyötör s a gondolataim ki-kihagyogatnak.

— Hogy most megint irok a »Magyar Életben«? — folytatja — semmiféleképp sem megélhetés számomra. Az a hír pedig, hogy a népjóléti minisztérium Ernst Sándor minisztersége óta bármi lépést is tett volna érdekében, nem felel meg a valóságnak. Valaha a kiváló Vass József, ez előtt három évvel egy év folyamán tényleg hozzájárult anyagi gondjaim enyhítéséhez 5600 pengővel. A minisztériumhoz soha semmi kérvényt be nem adtam. Nagyobb összegű tétel a nevem mellett nem szerepelhet és a sok fennálló álhírral szemben szeretném Ernst miniszternek a figyelmét felhívni ennek a megállapítására. Általában, hogy a sok legendát; a nekem hozott áldozatokról végleg megcáfoljam, itt felsorolom, hogy az utóbbi nyolc nehéz év alatt a Vass József fennebb említett szíveségén kívül milyen kísérletek történtek arra, hogy megint lehetővé tegyék számomra a munkát. A kultuszminisztérium eljuttatott hozzám egyezer pengőt, de 15 évi tanárságomért kijáró nyugdíjat nem kaptam meg. Pethő Sándor révén az utolsó két év alatt körülbelül 800, Kádár Lehel révén 300 pengőt juttattak hozzám, az Újságírók Szanatórium Egyesületének szíveségén és Kodály Zoltánnak nagyszerű baráti tettén kívül minden egyéb híresztelés nem felel meg a tényleges helyzetnek.

— Amikor nemrég a Gheorghe Milla-féle tragikus eset kirobbant, — folytatja — egy sokat szereplő ifjúsági egyesület tagjai eljöttek hozzám a következő ajánlattal: Adjak nekik engedélyt, hogy egyik társuknak a művészeti metszetét az én javamra árusítsák, ha jól emlékszem a 10 pengőért, de lehet, hogy 20 pengőt mondtak. Ebben az esetben biztosítanak, hogy olyan összeget szednek össze, hogy nekem éveken át több száz pengő havi jövedelmet juttathatnak. En érre szeliden azt feleltem: ez tulsok nekem, soha se adogassanak el semmit, — hanem ehelyett nagyon kérem, írjanak egy szerényhangu kérvényt a törvényszék elnökéhez és kérjék benne, hogy az egyik kiadványallat ellen folytatott pörömben mondja ki a sürgősséget és ezt a kérvényt, hogy nagyobb nyomatéka legyen, irassák alá két-három ezer emberrel. A küldöttség vezére erre így felelt: »Gondolja Mester, hogy most tudnánk találni Mesternek három embert, aki ezt a kérvényt a Mesternek aláírja?...« Tehát az előbbi percben még ezer és ezer magyar embert találunk arra, hogy értem 10 és 20 pengőket áldozzanak, de arra, hogy egy kérvényt aláírjanak, háromat sem... Érti ennek egész irtózatossá morálját?

— De különben is ezer okom van most ilyen óvatosságra. A magyarságnak a háború előtt az volt a nagy baja, hogy nem volt megszervezve. Most meg az a még nagyobb baja, hogy összevissza, keresztül-kasul van szervezve. A különféle titkos társaságokban, sok jóhiszemű, magyar buzgósságu ember mellett a legirtózatossabb banditák ülnek, akik a pénzszerezés semmilyen eszközét sem riadnak vissza. Ezek a szép dolgok nem is olyan új keletűek, hiszen már ezelőtt hét évvel, abban az időben, amikor két évi börtönre ítélték, a különböző vidéki lapok közlései révén arra a meglepetésre jöttem rá, hogy gyűjtések történtek az egész országban az én nevem felhasználásával. Kérem, írja meg, hogy felhívom az országban mindenkit, legyen az magánember, vagy hivatalos intézmény, hogy ha bárki, bármilyen természetű címen reám való hivatkozással kér pénzáldozatot, rögtön közvetlenül velem tudassák, mert ha már az életben minden perce tragikus vonaglás s ha már Magyarországon nincs kéz és szív, amely megadja nekem azt, amit elvégzett munkám után megérdemlek, legalább a mai mocsárláz lézengő ritterei ne lopják meg a tragédiámat...

— Mi van emigrációs tervével?

— Ez a terv egy még mindig fájdalmasan nyitott ajtó. Ha megtörténik az, amit elképzelni sem tudok, hogy a Kuria szintén másnak ítéli az én

egész életem munkásságát, természetesen el kell mennem... Ha itt minden kötél szakad, akkor kimegyek külföldre. Szó van egy olyan állás beállítástól, amely ellen igazán senkinek sem le-

het kifogása, sőt mindenki a legnagyobb magyarnak kell, hogy tartson. Írásbeli tervem egyelőre nincs!

Csákány Balázs.

A NAGY HŐSÉGBEN VISELJEN UJDIVATU, KELLEMES, KÖNNYŰ NYÁRI INGET KÉSZEN ÉS MÉRTÉK SZERINT KAPHATÓ LAMPEL ÉS HEGYI CÉGNÉL

Elsárgul a fehértói rizsvelés

A szikes talaj még sem alkalmas rizstermelésre

(A Délmagyarország munkatársától.) Szegeden annakidején nagy reményekkel néztek az elé a kísérlet elé, amely a Fehértó szikes területén kezdődött a rizstermelés lehetőségének felkutatása érdekében. Már a múlt évben megkezdtek a rizstermelési kísérleteket, amelyeknek azonban különböző technikai okok miatt semmiféle eredménye nem volt. Az idén, amikor megkezdtek a fehértói halgazdaság kiépítését, ezzel kapcsolatban ismét felmerült a rizstermelés kísérletének a gondolata. A kísérleteket az Alföldkutató Bizottság közreműködésével meg is kezdték és a

Fehértó egyik 80 holdas részén a nyár közepén elvetették a rizst. A rizsvetés szépen ki is kelt, legutóbb pedig már arról számoltunk be, hogy kalászként is hajtott.

Most arról értesülünk, hogy a rizstermeléskísérlet még sem fog sikerülni, mert a rizs növényében és fejlődésében megállt, a kalászkok sárgulnak. Ugy látszik, a szikes talaj még sem alkalmas rizstermelésre. A szegedi kísérletek sikertelenségével ellentétben a fertői részen bevetett 3 és fél holdnyi terület a legszebb termést igéri.

A szegedi gyümölcsértékesítés válsága

Írta: dr. Szivessy Lehel.

A képviselőház most tárgyalja a felhatalmazási törvényt, de csak későbbi korok kutató közgazdasági politikusa fogja megállapítani azokat az okokat, amelyek az egész világot és így köztük Magyarországot is, tragikus helyzetbe sodorták.

Jól tudjuk, hogy ilyen körülmények között az egyes részletkérdéseknek nincs nagy jelentősége, de mert az országos gazdasági válság közepette van egy külön szegedi gyümölcsértékesítési válság is, meg kell keresnünk annak módját, hogy a nagy bajt enyhítsük és a mezőgazdasági lakosságon valahogy segítsünk.

Egy év gazdasági munkája vész különben kárba. Hiába volt szorgalmas a gazda a földjén, hiába munkálkodott, a gyümölcsfákat hiába nemesítette, metszette, hiába permetezett, — javított dolgozott. A munkájának eredményét, — ebben az évben nem tudja biztosítani, mert mire tisztázódik a helyzet, vége lesz a gyümölcsidénynek.

A gyümölcsnek nincs ára. Hitel nélkül és hitel hiányában a kereskedelem nem vásárolhat és így a gyümölcstermelő gazda vevő hiányában nem tud megfélelő áron eladni.

Mindenholonnan jönnek a jalkiáltások: A tanyai piacokon semmi ára nincs a gyümölcsnek. A termelő alig kap érte valamit, hiszen a magánforgalomban is olyan az olcsóság, ami kicsit kinyithatja azoknak a szemét, akik mindig az olcsóságért kiáltoznak, pedig Amerikában jól tudják, hogy akkor megy jól az emberek dolga, amikor a terményeknek és az ipari cikkeknek megvan az ára és nem akkor, amikor ingyen hajítják a vevő után azt a portékát, amely a termelőnek nagyon sok pénzébe kerül.

A szegedi körzetben ebben az évben nagy a gyümölcstermés. Sajnos azonban nincs vevő. A vevő nem a betétjéből szokott vásárolni, hanem abból a hitelből, amelyet a bankok adnak és ki képzelheti azt el, hogy a modern gazdasági élet el tudja viselni a hitel nélküli állapotot.

A piacokon, még pedig nemcsak a szegedi piacokon, szünetel a gyümölcskereskedelem és tegnap hiába hordta be termését a piacra a kigazda.

A nemzeti erőfeszítés tragikus napjaiban sem vesztethetjük el a fejünket, ha nem akarjuk kigazdáink bérloink munkaerejét, munkakedvét örökre elveszíteni. A közigazgatás örökösére és gondoskodására főleg nehéz időkben van szükség.

Ez a nyár nem a pihenés, nem az üdülés, nem az erőgyűjtés nyara.

Minden tényező és főleg a közigazgatás gazdasági tényezői járják a piacokat és igyekezzenek — bár ez nagyon súlyos feladat — megoldási módokat keresni és találni.

A megoldás módjához egy gondolatot magam is adok. Azt hiszem, helyes volna, ha a város hatósága sürgősen összeköttetést keresne és találna azokhoz a szegedi exportőrökhöz, akik más években a gyümölcskereskedelemmel foglalkoztak. Vitassz meg ezekkel a sürgős segítség lehetségeit és módjait. A szegedi kereskedelem útján irányítsa a rőmet, cseh, osztrák gyümölcskereskedők figyelmét a szegedi piacra, ahol az idén izletes, rendkívül olcsó gyümölcsmennyiségek kerülnek eladásra.

Mínt hogy a Mars-tér még nincs kész, a régi helyen, a Rudolf-téren kezdjük meg azonnal a gyümölcspiac létesítését, adjunk meszeszemenő kedvezményeket a helypénz és ha kell, a kisvasúti fuvar terén is.

Sürgős és gyors intézkedéseket kérünk és sürgetünk. Meg vagyunk arról győződve, hogy az emberfelettien nehéz viszonyok ellenére is a hatóság, a kereskedelmi és mezőgazdasági kamarák sürgősen összehívandó együttes tanácskozása segítséget, új gondolatokat hoz az égető kérdés sürgős megoldásához.

Ez alkalommal azonban nagyjuk az államot, ne követeljük a központi segítséget.

101 éve, 1830-ban megírta a nagy Széchenyi »Hitel«-ében, hogy nem lehet mindent a kormánytól várni és tudnunk kell, hogy ma csak az önségély segít.

Leg-
ujabb **COLUMBIA** Tánc-
P 5'50 STEINER hangszerész
KELEMEN UICCA 7. SZ.